

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Haralda Stiffela a sudcov JUDr. Štefana Harabina, JUDr. Emila Bdžocha, JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Jany Serbovej, v trestnej veci proti obvinenému **T. P. a spol.**, vedenej na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 21 T 2/2003, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28. marca 2012 v Bratislave, dovolanie, ktoré podal obvinený **J. M.**, zastúpený obhajcom Mgr. J. L., advokátom v T., proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. marca 2010, sp. zn. 1 To 15/2009, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. sa dovolanie obvineného **J. M. o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 31. mája 2006, sp. zn. 21 T 2/03, boli obvinení **T. P. a J. M.** uznaní za vinných z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b, písm. h/, formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák., účinného do 31. júla 2001, ktorého sa dopustili tak, že

dňa 14. júla 2000 v odpoľudňajších hodinách po tom, čo na samote zvanej Morské oko, v obci I., obvinení **T. P. a J. M.** zistili, že **O. M.**, s ktorým sa tesne predtým zoznámili, býva v rodinnom dome č. X. sám, vytipovali si, že tento môže mať väčší obnos peňazí a cennosti a po vzájomnej dohode obaja vošli do domu **O. M.** nezisteným spôsobom a prinesenou sekerou strednej veľkosti, obaja obvinení zaútočili na **O. M.**, ktorý sa v tom čase nachádzal v kuchyni tak, že ostrím, ako aj tupou časťou sekery ho opakovane udierali najmä do oblasti hlavy, ale aj chrbta a dolných a horných končatín, pričom údery, najmä na oblasť hlavy, ktoré boli vedené veľkou intenzitou spôsobili poškodenému smrť, a tak mu spôsobili celkovo 35 tržnozmliaždených, sečných a bodných rán, pričom keď sa **O. M.** počas útoku

sekerou bránil, obaja obvinení mu na zemi zviazali ruky a nohy kusmi nezistenej látky a následne ho prikryli perinou, pričom obaja obvinení prehľadávali miestnosti domu a odcudzili potraviny, a to údené mäso, mäsové výrobky, chlieb a dva poháre sterilizovaných uhoriek v celkovej hodnote asi 314 Sk.

Za tento trestný čin uložil krajský súd obvinenému J. M. podľa § 219 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 2 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 (štrnásť) rokov.

Súčasne zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava V, z 27. februára 2001, sp. zn. 4 T 217/00, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, z 27. júna 2001, sp. zn. 4 To 77/01 vo výroku o treste a zaradení do nápravno výchovnej skupiny, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce.

Ďalej zrušil trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V, z 23. apríla 2002, sp. zn. 1 T 34/02, vo výroku o treste a zaradení do nápravno výchovnej skupiny.

Podľa § 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák. obvineného na výkon trestu zaradil do III. (tretej) nápravno výchovnej skupiny.

Podľa § 73 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. zák. vyslovil zhabanie veci doličnej – sekerky, ktorej vlastníkom sa stáva štát.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. zaviazal oboch obvinených, T. P. a J. M., spoločne a nerozdielne nahradiť škodu A. Ď., bytom T. S. č. X., v sume 53 101,80 Sk.

Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 10. marca 2010, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, rozsudkom podľa § 258 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 zrušil napadnutý rozsudok vo vzťahu k obvinenému J. M. vo výroku o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu, rozhodujúc vo veci v zmysle § 259 ods. 3 Tr. por., účinného do 1. januára 2006, podľa § 219 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 35 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 uložil obvinenému súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov a na jeho výkon ho podľa § 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, zaradil do III. (tretej) nápravno výchovne skupiny.

Súčasne zrušil vo výroku o treste rozsudok Okresného súdu Bratislava V, z 27. februára 2001, sp. zn. 4 T 217/00, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, z 27. júna 2001, sp. zn. 4 To 77/01.

Krajský súd v Trenčíne predložil dňa 12. decembra 2011 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie, ktoré podal obvinený J. M. na krajskom súde dňa 24. októbra 2011, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. marca 2010, sp. zn. 1 To 15/2009, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Domáhal sa ním, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako dovolací súd, vyslovil, že týmto rozsudkom bol zákon porušený v jeho neprospech vo výroku o treste. V tejto súvislosti obvinený prostredníctvom obhajcu argumentoval nasledovne:

Obvinený vo svojom dovolaní poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 09. novembra 2009, sp. zn. 1 TdoV 12/2009, v ktorom dovolací súd vyslovil právny názor, že súd prvého stupňa ako i odvolací súd nezistili retrospektívnu konkurenciu trestných činov a nesprávne obvinenému J. M. neuložili súhrnný trest vo vzťahu ku všetkým do úvahy pripadajúcim rozhodnutiam, t.j. aj vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota z 30. marca 2006, sp. zn. 1 T 149/05, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. júna 2006, sp. zn. 3 To 151/06. V predmetnom rozhodnutí zároveň dovolací súd konštatoval, že súd prvého stupňa správne uložil súhrnný trest vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava V z 23. apríla 2002, sp. zn. 1 T 34/02.

V nadväznosti na vyššie uvedené obvinený uvádza, že odvolací súd sa po vrátení veci dovolacím súdom na prerokovanie veci v potrebnom rozsahu na rozhodnutie, neriadil vyššie uvedeným právnym názorom dovolacieho súdu a v napadnutom rozsudku vo výroku o treste mu uložil súhrnný trest len vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Bratislava V z 27. februára 2001, sp. zn. 4 T 217/2000, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 27. júna 2001, sp. zn. 4 To 77/2001, čo odôvodnil odvolací súd tým, že vychádzal z iných skutkových zistení týkajúcich sa predchádzajúcich odsúdení obvineného ako dovolací súd. Odvolací súd obvinenému J. M. neuložil súhrnný trest ani vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava V z 23. apríla 2002, sp. zn. 1 T 34/02.

Podľa názoru obvineného odvolací súd nemal dôvod neriadiť sa právnym názorom dovolacieho súdu, nakoľko po oboznámení so všetkými trestnými spismi týkajúcimi

sa predchádzajúcich odsúdení obvineného J. M., v konaní pred odvolacím súdom, musel odvolací súd dospieť k tým istým skutkovým zisteniam, z ktorých vychádzal pri svojom rozhodovaní dovolací súd. Odvolací súd tak v napadnutom rozsudku nesprávne pri ukladaní súhrnného trestu neuložil tento aj vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota z 30. marca 2006, sp. zn. 1 T 149/05, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. júna 2006, sp. zn. 3 To 151/06, ako i k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava V z 23. apríla 2002, sp. zn. 1 T 34/02.

Z týchto dôvodov obvinený v dovolaní navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. konštatoval porušenie zákona v jeho neprospech a podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. marca 2010, sp. zn. 1 To 15/2009, vo výroku o treste ako aj naň nadväzujúcich výrokoch. Ďalej navrhol, aby v zmysle § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal odvolaciemu súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V zmysle § 376 Tr. por. sa k obsahu uvedeného dovolania vyjadrila prokurátorka krajskej prokuratúry dňa 18. novembra 2011 nasledovne:

Dovolanie odsúdeného J. M. pokladám za nedôvodné. Obvinený J. M. sa trestných činov, pre ktoré bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota z 30. marca 2006, sp. zn. 1 T 149/05 a trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V z 23. apríla 2002, sp. zn. 1 T 34/02, dopustil až po vyhlásení rozsudku Okresného súdu Bratislava V z 27. februára 2001, sp. zn. 4T 217/00, a preto sa v predmetnej veci nejedná o súbeh trestných činov zo strany obvineného, ale len o recidívu trestnej činnosti, pri ktorej nie je možné uložiť súhrnný trest odňatia slobody. V zmysle ustanovenia § 35 odsek 2 Trestného zákona účinného do 31. augusta 2003, uloženie súhrnného trestu prichádza do úvahy len vo vzťahu k prvému skutku, pred vyhlásením ktorého sa obvinený J. M. dopustil trestného činu vraždy podľa § 219 odsek 1, 2 písmeno b/, h/ Trestného zákona, pre ktorý bol právoplatne odsúdený. Týmto prvým rozsudkom je práve rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 27. apríla 2001, sp. zn. 4T 217/00, ktorého výrok o treste bol v súlade s Trestným zákonom pri ukladaní súhrnného trestu zrušený.

Prokurátorka krajskej prokuratúry preto vo svojom písomnom vyjadrení navrhla podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť dovolanie obvineného J. M., nakoľko podľa jej názoru nie sú naplnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods.1 a ods. 2 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por. účinného do 31. augusta 2011), ale súčasne po preskúmaní veci zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Na vysvetlenie tohto záveru treba predovšetkým uviesť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne, t. j. vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať len, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Zákonná formulácia tohto dovolacieho dôvodu vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, **pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva.**

Otázka, či sú dva alebo viaceré trestné činy spáchané vo viacčinnom súbahu a či sa má za ne ukladať za splnenia podmienok § 35 ods. 2 Tr. zák. súhrnný trest, je otázkou hmotného

práva, hoci ide o iné hmotnoprávne posúdenie, než právne posúdenie skutku podľa osobitnej časti Trestného zákona.

Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že obvinený J. M. existenciu uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., založil na výhrade týkajúcej sa rozdielneho právneho posúdenia retrospektívnej konkurencie trestných činov a uloženia súhrnného trestu na podklade rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. marca 2010, sp. zn. 1 To 15/2009, ktorý podľa jeho názoru odignoroval predchádzajúci právny názor iného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako dovolacieho súdu, vyjadreného v rozsudku z 09. decembra 2009, sp. zn. 1 Tdo V 12/2009.

Reagujúc na dovoláciu námietku týkajúcu sa porušenia princípu právnej istoty odvolacím súdom a nerešpektovanie právneho názoru dovolacieho súdu, je treba dodať, že Ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre (IV. ÚS 209/2010) v zhode a s poukazom na judikatúru s ESĽP konštatoval, „že rozdiely v súdnych rozhodnutiach sú prirodzene obsiahnuté v každom súdnom systéme, ktorý je založený na existencii viacerých nižších súdov s obmedzenou územnou pôsobnosťou“, ale zároveň zdôraznil, že „úlohou najvyššieho súdu je práve usmerňovať tieto protirečivé rozsudky“ (Zielinski, Pradal, Gonzales a ďalší v. Francúzsko, ESĽP – Veľká Komora, sťažnosti č. 24846/94 a č. 34165/96 až č. 34173/96., bod 59). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie nie je udržateľná, pokiaľ ju **nemožno objektívne a rozumne odôvodniť** (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05), čo však za daných okolností nespadá pod uvedený prípad.

Podľa § 35 ods. 2 Tr. zák. účinného do 01. januára 2006 súd uloží súhrnný trest podľa zásad uvedených v § 35 ods. 1 Tr. zák. účinného do 01. januára 2006, keď odsudzuje páchatel'a **za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin**. Spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchatel'ovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom. V rámci súhrnného trestu musí súd vysloviť trest straty čestných titulov a vyznamenaní, straty vojenskej hodnosti, prepadnutia majetku alebo prepadnutia veci, ak taký trest bol vyslovený už skorším rozsudkom.

Podľa § 35 ods. 3 Tr. zák. účinného do 01. januára 2006 ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchatel'a hľadá, ako by nebol odsúdený.

Z týchto ustanovení teda plynie, že s ohľadom na podmienky uloženia úhrnného trestu podľa § 35 ods. 1 Tr. zák. účinného do 01. januára 2006 sa súhrnný trest uloží všade tam, kde ide o súbeh trestných činov a kde by sa ináč uložil úhrnný trest, keby tu nebolo skoršieho odsudzujúceho rozsudku.

Odsudzujúcim rozsudkom súdu prvého stupňa za iný trestný čin sa v ustanovení § 35 ods. 2 Tr. zák. rozumie prvý odsudzujúci rozsudok o inom trestnom čine, bez ohľadu na to, že v riadnom alebo mimoriadnom opravnom konaní bol tento rozsudok zrušený, pokiaľ sa toto opravné konanie skončilo právoplatným odsúdením páchatel'a (viď R 41/1968, uver. Zb. sr. č. 8/68, str. 446).

Uloženie súhrnného trestu teda prichádza do úvahy iba v prípade viacčinného súbehu (reálna konkurencia). Viacčinný súbeh niektorých trestných činov je z časového hľadiska vtedy, ak v medziobdobí medzi okamihom spáchania prvého z nich a okamihom spáchania posledného z nich **nedošlo k vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku za nejaký trestný čin toho istého páchatel'a**, a to takéhoto rozsudku, ktorý bol ako prvý odsudzujúci rozsudok v trestnom stíhaní pre tento trestný čin **vyhlásený**, a ktorý potom svojho času aj **nadobudol právoplatnosť** a **možno naň dosiaľ prihliadať**.

Z uvedeného vyplýva, že obvinenému J. M., ktorý **spáchal ďalší trestný čin** (trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák., spáchaný dňa 15. marca 2005, za ktorý bol obvinený J. M. odsúdený rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota dňa 30. marca 2006, sp. zn. 1 T 149/05, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 14. júna 2006, sp. zn. 3 To 151/06) **po vyhlásení prvého odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý nadobudol právoplatnosť** (rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 27. februára 2001, sp. zn. 4 T 217/00, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 27. júna 2001, sp. zn. 4 To 77/01), nie je možné uložiť súhrnný trest, nakoľko sa v uvedenom prípade nejedná o súbeh trestných činov, ale o recidívu.

Viac trestných činov je v súbehu len potiaľ, pokiaľ medzi spáchaním časovo prvého z nich a časovo posledného z nich nebol vyhlásený súdom prvého stupňa **odsudzujúci, hoci aj neprávoplatný, rozsudok** za nejaký trestný čin. Činy spáchané po odsudzujúcom rozsudku do doby jeho právoplatnosti treba posúdiť **obdobne ako recidívu** (vid' R 8/1974, uver. Zb. sr. č. 2/74, str. 119).

Rovnako je vylúčené uloženie súhrnného trestu aj v prípade, ak obvinený po vyhlásení prvého odsudzujúceho rozsudku, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 27. februára 2001, sp. zn. 4 T 217/00, ale pred nadobudnutím právoplatnosti tohto rozhodnutia (uvedený rozsudok Okresného súdu Bratislava V nadobudol právoplatnosť až rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 27. júna 2001, sp. zn. 4 To 77/01), spácha ďalší trestný čin, resp. ďalšie trestné činy (pokračovací trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1, ods. 2 písm. b/, c/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., spáchaný dňa 25. mája 2001 a 15. augusta 2001 a trestný čin obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1 Tr. zák., spáchaný dňa 25. mája 2001, za ktoré bol obvinený J. M. odsúdený trestným rozkazom z 23. apríla 2002, sp. zn. 1 T 34/02), nejde o súbeh trestných činov, ktorý je nutným predpokladom uloženia súhrnného trestu, ale o tzv. **nepravú recidívu**, takže je nutné uložiť samostatný trest.

Nepravá recidíva je osobitným druhom recidívy, v prípade ktorej sa jedná o situáciu, ak ku spáchaniu nového trestného činu dôjde v dobe medzi vyhlásením odsudzujúceho rozsudku za predchádzajúcu trestnú činnosť a nadobudnutím právoplatnosti tohto odsudzujúceho rozsudku. Takto spáchané trestné činy treba posudzovať obdobne ako recidívu, čo vyplýva aj z predchádzajúcej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Odvolačný súd sa posúdením použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia - uložením súhrnného trestu v zmysle § 35 ods. 2 Tr. zák. účinného do 01. januára 2006 dostatočne zaoberal v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. marca 2010, sp. zn. 1 To 15/2009, a dovolací súd v tomto smere ďalej už len odkazuje na podrobné odôvodnenie uvedeného rozhodnutia.

K týmto dôvodom treba na margo argumentácie k dovolaciemu dôvodu dodať, že odvolací súd pri ukladaní súhrnného trestu vychádzal (na základe zadováženia a preskúmania

všetkých spisov o predchádzajúcich odsúdeniach obvineného) z iných skutkových zistení vo vzťahu k retrospektívne sa zbiehajúcej trestnej činnosti, ako dovolací súd v predchádzajúcom konaní. Preto nebol viazaný vysloveným právnym názorom ohľadom ukladania súhrnného trestu a tento uložil so zistenými zákonnými podmienkami.

Z vyššie uvedeného rozboru vyplýva, že dovolanie obsahuje argumenty a subjektívne názory stojace mimo uplatnených dovolacích dôvodov, lebo dovolací súd po preskúmaní veci žiaden z týchto dovolacích dôvodov nezistil.

So zreteľom na to, že v posudzovanej veci nebol splnený uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., dovolací súd bez preskúmania veci podané dovolanie obvineným J. M. odmietol na neverejnom zasadnutí. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 392 ods. 2 Tr. por.).

V Bratislave 28. marca 2012

JUDr. Harald S t i f f e l, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Kristína Cíchová